

Sygn. akt IC 1664/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 października 2015 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Grażyna Ucińska

Protokolant: Dorota Malinowska

po rozpoznaniu w dniu 14 października 2015 r. w Świdnicy

sprawy z powództwa **A. T.**

przeciwko **Gminie R.**

o zapłatę 205.334,32 zł

I. zasądza od strony pozwanej Gminy R. na rzecz powódki A. T. kwotę 100.334,32 zł (sto tysięcy trzysta trzydzieści cztery złote trzydzieści dwa grosze) z ustawowymi odsetkami:

- od kwoty 100.000 zł od dnia 15 kwietnia 2015 r. do dnia zapłaty,

- od kwoty 334,32 zł od dnia 29 września 2015 r. do dnia zapłaty;

II. w pozostałym zakresie powództwo oddala;

III. zasądza od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 3.608 zł tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV. nakazuje stronie pozwanej uiszczenie na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Świdnicy kwoty 5.023 zł tytułem opłaty sądowej oraz kwotę 408,29 zł tytułem wydatków, od których uiszczenia powódka była zwolniona;

V. nieuiszczone koszty sądowe ponosi Skarb Państwa.

Sygn. akt IC 1664/14

UZASADNIENIE

Powódka A. T. wniosła o zasądzenie od strony pozwanej Gminy R. kwoty 205.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 14 stycznia 2014 roku do dnia zapłaty, ustalenie odpowiedzialności pozwanej na przyszłość za skutki wypadku, jakiemu uległa w dniu (...) roku oraz zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu podała, iż w ramach odbywanego stażu w Gminnym Centrum (...) w R. zlecono jej wykonywanie prac porządkowych budynku byłego szpitala w W. należącym do Gminy R.. Na skutek niewłaściwego zabezpieczenia miejsca pracy i zaniedbań leżących po stronie pracodawcy uległa wypadkowi, w wyniku którego doznała szeregu obrażeń ciała, w tym m.in. złamania kręgu odcinka lędźwiowego kręgosłupa, szeregu zasinień oraz stłuczenia ciała, poddana też została leczeniu operacyjnemu oraz hospitalizacji.

Powódka zarzuciła, że w dniu 6 listopada 2013 roku zgłosiła szkodę ubezpieczycielowi pozwanej Gminy, który odmówił przyjęcia odpowiedzialności gwarancyjnej za szkodę. Pismem z dnia 13 maja 2014 roku powódka wezwała do zapłaty bezpośrednio pozwaną Gminę, która odmówiła wypłaty żądanych świadczeń.

Na roszczenie żądane przez powódkę składa się kwota 200.000 zł tytułem zadośćuczynienia oraz 5.000 zł tytułem kosztów leczenia.

Pozwana Gmina R. w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa.

Uzasadniając stanowisko pozwana przyznała, iż powódka uległa wypadkowi w dniu (...) roku w trakcie wykonywania prac porządkowych pomieszczeń w budynku byłego szpitala w W. należącego do Gminy R.. W części pomieszczeń znajdujących się na piętrze budynku, podczas przeprowadzanych prac remontowych przez kolejnych użytkowników szpitala, zostały zdjęte deski stanowiące podłogę. Powódka nie otrzymała polecenia sprzątnięcia tych pomieszczeń, zatem brak było podstaw do ich porządkowania. W dalszej części strona pozwana wskazywała, że powódka oraz drugi pracownik wykonujący z nią zlecone czynności sprzątnięcia, dobrowolnie i świadomie, z naruszeniem zasad bezpieczeństwa, przemieszczali się po miejscach wyłączonych z użytkowania. Pozwana Gmina podała nadto, że przed Sądem Rejonowym w Kłodzku toczyło się postępowanie karne w sprawie narażenia powódki na niebezpieczeństwo utraty zdrowia i uszczerbku na zdrowiu (sygn. akt VI K 218/14). Zarzucała także, że powódka otrzymała należne jej świadczenia, w tym odszkodowanie z tytułu uszczerbku na zdrowiu oraz rentę, zaś w trakcie leczenia otrzymała od Burmistrza Miasta i Gminy R. wszelką możliwą pomoc, w tym świadczenia okresowe i celowe. Strona pozwana zakwestionowała także roszczenie powódki w zakresie poniesionych kosztów leczenia zarzucając, iż powódka nie przedstawiła żadnych dowodów na potwierdzenie poniesienia powyższych wydatków, jak również, że żądana przez powódkę kwota zadośćuczynienia jest rażąco wygórowana.

Pismem procesowym z dnia 28 września 2015 roku powódka rozszerzyła powództwo domagając się zasądzenia dalszej kwoty 334,32 zł tytułem zwrotu kosztów leczenia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny :

Powódka na podstawie umowy z dnia 8 maja 2013 roku zawartej pomiędzy Powiatem (...) a Gminnym Centrum (...) w R. skierowana została przez Powiatowy Urząd Pracy w K. do odbycia stażu na stanowisku ogrodnika terenów zieleni w okresie od 20 maja do 19 listopada 2013r. Do zakresu zadań zleconych powódce należało : wyznaczanie miejsc do sadzenia krzewów, zakładanie trawników, zakładanie rabat kwiatowych, wykonywanie mieszanek z ziemi ogrodowych i torfu oraz cięcie żywopłotów. Powódka przeszła szkolenie z zakresu BHP oraz instruktaż stanowiskowy na stanowisku pracy : ogrodnik terenów zielonych.

W okresie pobytu na stażu powódka otrzymała polecenie od pracownika stawienia się w Urzędzie Miasta i Gminy w R., gdzie P. R. – Kierownik Referatu (...) (...) polecił jej wykonanie czynności w ramach zadania interwencyjnego polegające na uporządkowaniu pomieszczeń dawnego szpitala w W.. W dniu (...) samodzielnie uporządkowała ona pomieszczenia znajdujące się na parterze budynku, zaś w dniu (...) roku do wykonania zadania przydzielony został kolejny pracownik - E. T.. Powódka wraz z E. T. otrzymali polecenie uporządkowania piętra budynku. W trakcie wykonywania zleconych czynności powódka stanęła nogą na niezabezpieczonej desce, po której przemieszczała się pomiędzy pomieszczeniami, i tracąc równowagę stanęła na podsufitce, która uległa załamaniu, a powódka spadła z wysokości 2,5 metra do pomieszczenia znajdującego się na parterze budynku.

dowód :

- umowa nr (...) o odbycie stażu w miejscu pracy przez bezrobotnych z dnia 8 maja 2013r., k. 110 – 113,
- sprawozdanie z przebiegu przygotowania zawodowego dla dorosłych - powódki z dnia 8.05.2013r., k. 37,
- karta szkolenia powódki z zakresu BHP, k. 114 – 115,

- karta wypadku z dnia 19.11.2013r., k. 42 – 44,
- zapis wyjaśnień poszkodowanej A. T. z dnia 4.11.2013r., k. 45,
- zapis informacji od świadka E. T. z dnia 26.10.2013r., k. 46
- zapis informacji od świadka D. B. z dnia 4.11.2013r., k. 47,
- zeznania świadka D. B., k. 138v. - 139 i e-protokół,
- zeznania świadka E. T., k. 139 i e-protokół,
- przesłuchanie powódki, k. 216 i e-protokół,
- akta Sądu Rejonowego w Kłodzku sygn. akt VI K 218/14 – w załączeniu,

Powódka przetransportowana została do (...) Centrum Medycznego w P. na (...), gdzie udzielono jej pomocy. W wyniku upadku u powódki stwierdzono złamanie wybuchowe kręgu odcinka lędźwiowego kręgosłupa oraz uraz prawej pięty. W okresie od (...) (...) roku powódka przebywała na Oddziale Neurochirurgicznym w/w placówki medycznej. W dniu (...) roku przebyła zabieg operacyjny stabilizacji (...), 12 – L2, L3 oraz ligamentotaksji.

Po opuszczeniu szpitala powódka nosiła usztywnienie gorsetowe przez okres około czterech tygodni i pozostawała na zwolnieniu lekarskim w okresie od (...) roku do 27 stycznia 2014 roku.

dowód :

- karta informacyjna leczenia szpitalnego z dnia 23.10.2013r., k. 33 – 34,
- karta informacyjna leczenia szpitalnego z dnia 28.10.2013r., k. 35 – 36,
- zaświadczenia lekarskie, k. 49,
- zeznania świadka K. T., k. 139 i e-protokół,
- przesłuchanie powódki, k. 216 i e-protokół,

Postanowieniem z dnia 28 października 2013 roku Prokuratura Rejonowa w Kłodzku wszczęła śledztwo w sprawie narażenia A. T. na niebezpieczeństwo utraty życia lub ciężkiego uszczerbku na zdrowiu podczas prac remontowych szpitala w W. w dniu (...)

Sąd Rejonowy w Kłodzku wyrokiem z dnia 12 grudnia 2014 roku w sprawie sygn. akt VI K 218/14 uznał oskarżonego P. R. za winnego tego, że w dniu (...) (...) roku w W. będąc zatrudnionym jako Kierownik Referatu (...) i (...) Urzędu Miasta i Gminy w R. i będąc z tego tytułu odpowiedzialnym za bezpieczeństwo i higienę pracy, nie dopełnił ciężącego na nim obowiązku polegającego na właściwym zabezpieczeniu miejsca pracy, czym nieumyślnie naraził robotnika gospodarczego Urzędu Miasta i Gminy w R. – E. T. oraz stażystkę A. T. na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu w ten sposób, że zlecił im wykonywanie prac porządkowych w znajdującym się w złym stanie technicznym oraz niezabezpieczonym budynku po dawnym szpitalu i w dniu (...) roku nieumyślnie spowodował u A. T. obrażenia ciała w postaci złamania wybuchowego kręgu I odcinka lędźwiowego kręgosłupa, urazu odcinka piersiowego i lędźwiowego kręgosłupa, a także pięty prawej, które to obrażenia naruszyły czynności narządów jej ciała na okres powyżej dni 7 i powstały w wyniku zawalenia się stropu i upadku z wysokości podczas wykonywania zleconych prac. Oskarżonemu P. R. wymierzona została kara 100 stawek dziennych grzywny przy ustaleniu wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 50 zł.

Sąd Okręgowy w Świdnicy wyrokiem z dnia 15 kwietnia 2015 roku w sprawie IV Ka 219/15 wskutek apelacji obrońcy oskarżonego zmienił zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego w Kłodzku w ten sposób, że warunkowo zawiesił wykonanie orzeczonej kary grzywny na okres próby – dwóch lat.

dowód :

- zawiadomienie Prokuratury Rejonowej w Kłodzku z dnia 28.10.2013r. o wszczęciu śledztwa, k. 48,
- akta Sądu Rejonowego w Kłodzku sygn. akt VI K 218/14 – w załączeniu,

Pełnomocnik powódki pismem z dnia 6 listopada 2013 roku zwrócił się do Towarzystwa (...) S.A. o zapłatę kwot : 200.000 zł tytułem zadośćuczynienia, 5.000 zł tytułem zaliczki na poczet kosztów leczenia oraz zwrotu kosztów opieki w wymiarze 8 h dziennie przez okres 6 miesięcy.

Ubezpieczyciel, po uzupełnieniu dokumentów dotyczących przebiegu zdarzenia, w odpowiedzi na żądanie zapłaty odmówił zaspokojenia roszczeń powódki z uwagi na fakt, iż ochrona ubezpieczeniowa wynikająca z polisy nie obejmuje roszczeń wynikających ze szkód poniesionych przez pracownika ubezpieczającego, które pozostawały w bezpośrednim związku z wykonywaniem czynności służbowych.

dowód :

- pismo pełnomocnika powódki z dnia 6.11.2013r., k. 39 – 40,
- pismo (...) S.A. z dnia 21.11.2013r., k. 41,
- pismo (...) S.A. z dnia 10.01.2014r., k. 55 - 56,

Pismem z dnia 13 maja 2014 roku powódka skierowała do strony pozwanej wezwanie do zapłaty kwoty 205.000 zł, które to wezwanie doręczone zostało stronie pozwanej w dniu 15 maja 2014 roku.

W odpowiedzi na powyższe strona pozwana odmówiła zaspokojenia roszczeń powódki.

dowód :

- pismo pełnomocnika powódki z dnia 13.05.2014r. wraz z potwierdzeniem odbioru pisma, k. 62 - 63, 64,
- pismo strony pozwanej z dnia 22.05.2014r., k. 65,

Decyzją (...) do spraw Orzekania o Niepełnosprawności w K. z dnia 28 kwietnia 2015 roku powódka zaliczona została do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności z możliwością podjęcia pracy w warunkach chronionych.

dowód :

- orzeczenie o stopniu niepełnosprawności z dnia 28.04.2015r., k. 190,
- przesłuchanie powódki, k. 216 i e-protokół,

Orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS z dnia 12 maja 2015 roku powódka uznana została za częściowo niezdolną do pracy do dnia 30 listopada 2015 roku.

dowód :

- orzeczenie lekarza orzecznika ZUS z dnia 12.05.2015r., k. 189,
- przesłuchanie powódki, k. 216 i e-protokół,

Powódka pozostaje pod opieką poradni neurochirurgicznej. Obecnie powódka porusza się przy pomocy kuli z uwagi na zawroty głowy i utratę równowagi. Stanowi to utrudnienie w związku z przemieszczaniem się jej na dalsze odległości. Występują u niej dolegliwości bólowe kręgosłupa, drętwienie obu rąk i nóg, głównie w porach porannych. Korzystała ona z zabiegów rehabilitacyjnych refundowanych w ramach kontraktu z NFZ. W wyniku doznanych obrażeń powódka nie może się schylać, występują u niej problemy z ubieraniem się, wymaga też pomocy np. przy zakładaniu butów. Z uwagi na dolegliwości bólowe wyłączona jest z wykonywania podstawowych obowiązków domowych takich jak sprzątanie, nie może bowiem dźwigać, schylać się i kucać.

Powódka zażywa leki przeciwbólowe w postaci K.. W okresie od (...) roku do 16 kwietnia 2015 roku na zakup leków wydatkowała kwotę 234,33 zł, a także wydatkowała kwotę 100 zł tytułem opłacenia wizyty lekarskiej.

Przed wypadkiem powódka była czynna zawodowo, prowadziła gospodarstwo domowe oraz wykonywała prace na działce.

dowód :

- skierowanie do poradni specjalistycznej neurochirurgicznej z dnia 28.10.2013r., k. 38,
- wywiad lekarski z dnia 12.06.2015r., k. 192,
- faktury VAT, k. 50 – 54, 193 – 201,
- zeznania świadka K. T., k. 139 i e-protokół,
- przesłuchanie powódki, k. 216 i e-protokół,

Powódce wypłacone zostało odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy w wysokości 10.000 zł.

dowód :

- pismo powódki skierowane do PUP w K. z dnia 21.03.2014r., k. 116,
- przesłuchanie powódki, k. 216 i e-protokół,

Uraz, jakiego doznała powódka, spowodował u niej znaczne ograniczenie ruchomości kręgosłupa piersiowo – lędźwiowego oraz zaburzenie statyki polegające na zniesieniu lordozy lędźwiowej i kyfozy piersiowej z zespołem bólowym. Powódka w wyniku przebytego urazu doznała trwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 20%. Obecnie nie ma możliwości całkowitego wyleczenia powódki. Rokowanie na przyszłość jest niekorzystne z powodu przebytego złamania i zaburzeń statyki oraz uszkodzeń stawów międzykręgowych. Charakter złamania występującego u powódki powoduje niewielkie możliwości leczenia. Możliwe jest zmniejszenie dolegliwości bólowych w wyniku stosowania rehabilitacji, odciążania kręgosłupa i stosowania farmakoterapii.

Ograniczenia ruchomości występujące u powódki mają charakter trwałe i powodują, iż nie może ona wykonywać czynności, przy których konieczne jest schylanie się do przodu lub na boki. Przenoszenie ciężarów jest ograniczone wskutek osłabienia wytrzymałości na nacisk osiowy kręgosłupa. W wyniku przebytego złamania doszło do całkowitego uszkodzenia struktury kręgu L1, nie ma możliwości przywrócenia jego prawidłowej budowy i struktury. Złamanie doznane przez powódkę jest ciężkim uszkodzeniem kręgosłupa oraz powoduje trwałe znaczne zaburzenie funkcji ruchowej i podporowej kręgosłupa. Z powodu uszkodzenia powierzchni stawowych kręgosłupa na skutek złamania oraz zaburzenia statyki dojdzie do powstania wtórnych zmian zwyrodnieniowych kręgosłupa na odcinku piersiowo – lędźwiowym. Po wypadku i przebyłym zabiegu operacyjnym powódka nie była w stanie wykonywać wszystkich czynności dnia codziennego. Początkowo wymagała pomocy osób drugich, w późniejszym czasie przy lżejszych pracach. Obecnie powódka wymaga pomocy osób drugich przy ciężkich pracach fizycznych.

dowód :

- opinia sądowo – lekarska biegłego ortopedy z dnia 26 lutego 2015r., k. 145 - 148,

W wyniku przebytego upadku powódka doznała trwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 25% w zakresie neurochirurgicznym. Rokowania na przyszłość w zakresie całkowitego wyleczenia powódki są wątpliwe. W początkowym okresie po urazie powódka wymagała opieki osoby trzeciej w podstawowym zakresie : ubieranie, toaleta, kąpiel, przygotowanie posiłków – w wymiarze 5-6 godzin dziennie. Obecnie powódka nadal wymaga opieki w wymiarze około 3-4 godzin dziennie. U powódki stwierdzono zespół bólowy korzeniowy szczególnie w zakresie kończyny dolnej lewej. Jej sprawność ruchowa jest mocno ograniczona, porusza przy pomocy kuli łokciowej, wymaga kompleksowej rehabilitacji i fizjoterapii.

dowód :

- opinia sądowo – lekarska biegłego neurochirurga z dnia 23 czerwca 2015r., k. 162 - 165,

Sąd zważył, co następuje :

Zdaniem Sądu powództwo podlegało częściowemu uwzględnieniu.

Stan faktyczny sprawy Sąd ustalił na podstawie przedłożonych przez strony dokumentów, wiarygodności których nie kwestionowały, akt toczącego się postępowania karnego przed Sądem Rejonowym w Kłodzku - sygn. VI K 218/14, zeznań świadków jak również przesłuchania powódki.

W ustaleniach tych Sąd oparł się również na opinii biegłych : ortopedy – traumatologa oraz neurochirurga, które są rzetelne, dokładne i wyczerpujące, wyjaśniają wszystkie kwestie dotyczące ustalenia rodzaju następstw i stopnia doznanego obrażenia przez powódkę, stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu w następstwie zdarzenia z dnia (...) roku oraz istniejących rokowań na przyszłość.

Przechodząc do rozważań w pierwszej kolejności należało odnieść się do kwestii podstawy prawnej odpowiedzialności strony pozwanej, jako jednostki samorządu terytorialnego posiadającej osobowość prawną. Powyższa odpowiedzialność wynika z przepisu art. 416 k.c. zgodnie z którym osoba prawna jest obowiązana do naprawienia szkody wyrządzonej z winy jej organu. Do przyjęcia odpowiedzialności osoby prawnej za szkodę wyrządzoną czynem niedozwolonym spełnione muszą być następujące przesłanki: a) szkoda wyrządzona przez organ osoby prawnej, b) organ osoby prawnej wyrządzający szkodę działający w ramach swych uprawnień, c) przypisanie winy organowi osoby prawnej, d) istnienie normalnego związku przyczynowego pomiędzy czynnościami organu tejże osoby, a szkodą (por. G. Bieniek (w:) Komentarz..., s. 234; Z. Banaszczyk (w:) Kodeks..., s. 1222). Podstawą przypisania odpowiedzialności na podstawie art. 416 k.c. jest zatem dopuszczenie się czynu niedozwolonego przez osobę, która została powołana jako piastun organu. Chodzi zawsze o osobę fizyczną, prawidłowo powołaną jako organ jednoosobowy lub wchodzącą w skład organu kolegiального, a jeżeli w skład organu wchodzi osoba prawna, chodzi o osobę fizyczną należycie umocowaną w ramach struktury tej osoby prawnej. Prawidłowość powołania ustala się na podstawie unormowań statutowych lub innych, regulujących ustrój danej osoby prawnej. Zdarzeniem, za które odpowiada osoba prawna na podstawie art. 416 k.c., jest zachowanie piastuna organu, jego czynność faktyczna lub prawna (często decyzja, wykonywana przez inne osoby pozostające w strukturze organizacyjnej) lecz także jej zaniechanie. Podmiot ten musi działać w charakterze organu, a więc jeżeli podejmuje czynności prawne, to jego działanie musi pozostawać w kompetencji danego organu. Ponadto, określona w treści art. 416 k.c. zasada, że odpowiedzialność osoby prawnej związana jest z winą organu, oznacza konieczność ustalenia bezprawnego i zawinionego charakteru zachowania (działania lub zaniechania) piastuna organu. Ten wymóg jest konsekwencją przyjętego w polskim prawie sposobu działania osób prawnych, uznającego działania organu za działania samej osoby prawnej (art. 38 k.c.).

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, iż wyrokiem Sądu Rejonowego w Kłodzku z dnia 12 grudnia 2014 roku w sprawie sygn. akt VI K 218/14 oskarżony P. R. - Kierownik Referatu (...) i (...) Urzędu Miasta i Gminy w R. uznany został za winnego niedopełnienia ciężącego na nim obowiązku polegającego na właściwym zabezpieczeniu miejsca pracy, czym nieumyślnie naraził A. T. na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu albowiem zlecił wykonywanie prac porządkowych w znajdującym się w złym stanie technicznym oraz niezabezpieczonym budynku po dawnym szpitalu.

Jakkolwiek strona pozwana domagając się oddalenia powództwa wskazywała, iż powódka została przeszkolona w zakresie BHP i winna prawidłowo oceniać stopień niebezpieczeństwa w miejscu pracy i w razie zagrożenia dla zdrowia i życia przerwać pracę i powiadomić o tym przełożonego czego nie uczyniła, to jednak zważyć należy, iż to nie zachowanie powódki, a zaniedbania osób kierujących ją do wykonywania pracy doprowadziły do zdarzenia. Analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w tym zeznania świadków E. T. i D. B., jak również przesłuchania powódki wskazuje, iż powódka otrzymała polecenie uporządkowania budynku po nieczynnym szpitalu w W., co początkowo w dniu (...) roku wykonywała sama uprzątając pomieszczenia na parterze budynku, zaś w dniu zdarzenia w towarzystwie (...). W tych dniach do budynku tego wpuszczona była przez upoważnionego pracownika strony pozwanej – świadka D. B., która przekazywała powódce zakres prac do wykonania, a w dniu (...) wskazała również zakres prac E. T.. Jak wynika dodatkowo z analizy akt postępowania karnego prowadzonego przeciwko Kierownikowi Referatu Geodezji i (...) Urzędu Miasta i Gminy w R. – zlecając powódce zakres prac do wykonania na terenie obiektu posiadał on wiedzę o stanie technicznym budynku, jednakże nie poinformował on o tym powódki. W ocenie Sądu strona pozwana nie zachowała należytej staranności w stopniu rażącego niedbalstwa, albowiem nie nastąpiło skuteczne i prawidłowe zabezpieczenie obiektu – budynku po nieczynnym szpitalu w W., wskutek czego powódka uległa wypadkowi. Sąd nie dał wiary twierdzeniom strony pozwanej w zakresie prawidłowego zabezpieczenia obiektu, skoro na jego terenie brak było jakichkolwiek oznaczeń ostrzegawczych przed wejściem na wyższe piętro obiektu, a powódka otrzymała wyraźne polecenie uprzątnięcia piętra budynku. Nie sposób również uznać twierdzeń strony pozwanej, jakoby powódka przeszła odpowiednie szkolenie z zakresu BHP, skoro z dołączonych do akt sprawy dokumentów – w szczególności karty szkolenia powódki z zakresu BHP (k. 114 – 115) wynika, iż uczestniczyła ona w szkoleniu i otrzymała instruktaż stanowiskowy na stanowisku ogrodnika terenów zielonych.

Powyższe znajduje potwierdzenie nie tylko w zeznaniach świadków E. T. i D. B., ale także w dowodach z dokumentów w postaci wyroku skazującego P. R. za czyn z art. 220 § 2 k.k. i art. 160 § 3 k.k. i art. 157 § 3 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., a zgodnie z art. 11 k.p.c. ustalenia wydanego w postępowaniu karnym prawomocnego wyroku skazującego co do popełnienia przestępstwa wiążą sąd w postępowaniu cywilnym. Powyższe zatem obliowało Sąd do przyjęcia odpowiedzialności strony pozwanej w niniejszej sprawie.

Podstawę prawną roszczenia powódki w zakresie żądania zadośćuczynienia stanowią art. 445 § 1 k.c. w zw. z art. 444 § 1 zd. 1 k.c. Przewidują one, że w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Oceniając żądanie powódki zasądzenia na jej rzecz zadośćuczynienia w kwocie 200.000 zł wskazać należy, że zarówno w doktrynie jak i w orzecznictwie utrzymuje się pogląd, że przyznana tytułem zadośćuczynienia suma pieniężna powinna być utrzymana w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa. Generalnie biorąc, wysokość zasądzanych sum winna być umiarkowana, jednakże nie należy jej traktować na zasadzie ekwiwalentności, która charakteryzuje wynagrodzenie szkody majątkowej. Pojęcie „odpowiedniej sumy” użyte w treści przepisu art. 445 k.c. ma charakter niedookreślony, niemniej jednak w licznej judykaturze na ten temat określa się kryteria, którymi należy się kierować przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia. Wskazuje się, że ma ono mieć charakter kompensacyjny; nie może stanowić zapłaty symbolicznej i musi przedstawiać ekonomiczną wartość jednakże nie może być nadmierną w stosunku do doznanego krzywdy (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 września 2001 roku, sygn. akt IIICKN 427/00, Lex 52766, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2008 roku, sygn. akt III K.K. 349/07, Biul. PK 2008/4/7). Podkreśla się także, że ocena jaka kwota stanowić będzie w konkretnym przypadku „odpowiednią sumę” w rozumieniu przepisu art. 445 §

1 k.c. powinna opierać się na całokształcie okoliczności sprawy, uwzględniane winny być zobiektywizowane kryteria oceny, odniesione do indywidualnych okoliczności danego wypadku. Oceniając rozmiar doznanej krzywdy trzeba wziąć pod uwagę w szczególności: stopień doznanych przez poszkodowanego cierpień fizycznych i psychicznych, ich intensywność i czas trwania, długotrwałość i przebieg procesu leczenia (uciążliwość), rodzaj naruszonego dobra, charakter i nieodwracalność następstw wypadku (kalectwo, oszpeccenie), dotychczasowy tryb życia poszkodowanego, rodzaj wykonywanej przez niego pracy, utrata możliwości wykonywania pracy, korzystania z rozrywek, samodzielności szanse na przyszłość, poczucie nieprzydatności społecznej, bezradność życiową, wiek poszkodowanego, oraz inne podobne czynniki (vide m.in.: uchwała Pełnego Składu Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 1973 roku, sygn. akt III CZP 37/73, OSNCP 1974, nr 9, poz. 145; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 1965 roku, sygn. akt II PR 280/65, OSNCP 1966, nr 10, poz. 168; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 czerwca 1968 roku, sygn. akt I PR 175/68, OSNCP 1969, nr 2, poz. 37; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 października 1967 roku, sygn. akt I CR 224/67, OSNCP 1968, nr 6, poz. 107; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 sierpnia 1980 roku, sygn. akt IV CR 238/80, OSNCP 1981, nr 5, poz. 81; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 2004 roku, sygn. akt I CK 131/03, OSNC 2005, nr 2, poz. 40; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 listopada 2007 roku, sygn. akt V CSK 245/07, OSN 2008, Nr D, poz. 95). Nie ulega przy tym żadnej wątpliwości, że zdrowie ludzkie jest dobrem o szczególnie wysokiej wartości, w związku z czym zadośćuczynienie z tytułu uszczerbku na zdrowiu powinno być odpowiednio duże.

Zdaniem Sądu żądanie jest słuszne co do zasady w stosunku do pozwanej Gminy R.. Przyczyną upadku powódki było bowiem zaniechanie jakiego dopuścił się Kierownik P. R. odpowiedzialny za zapewnienie odpowiednich warunków zgodnie z normami i standardami BHP, celem zapewnienia pracownikowi (powódce) odpowiednich, bezpiecznych warunków pracy.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy Sąd uznał, że w przypadku powódki odpowiednim zadośćuczynieniem, uwzględniającym te wszystkie okoliczności, o których była mowa wyżej, jest kwota 100.000 zł. Dokonując tej oceny Sąd miał na uwadze całość zebranego w sprawie materiału dowodowego, w tym dołączoną do sprawy dokumentację medyczną, przesłuchanie powódki, oraz treść pisemnych opinii biegłego sądowego z zakresu ortopedii oraz neurochirurgii. Biegli wykorzystując posiadane wiadomości specjalne dokonali kompletnej i wszechstronnej oceny stanu zdrowia powódki, doznanego przez nią uszczerbku na zdrowiu oraz rokowań na przyszłość. Biegli nadto należycie umotywowali swoje stanowiska, przy czym pełnomocnicy stron nie zgłaszali żadnych zastrzeżeń do sporządzonych opinii, a Sąd nie znalazł żadnych racjonalnych podstaw, aby wnioskom tym odmówić wiarygodności. Sąd oparł się na opiniach biegłych przyjmując wysokość aktualnego uszczerbku na zdrowiu powódki.

Rozważając zatem wysokość należnego powódce zadośćuczynienia Sąd miał na względzie powagę doznanego przez nią uszkodzenia ciała jakim było ciężkie uszkodzenie kręgosłupa i wynikające z tego tytułu trwale znaczne zaburzenie funkcji ruchowej i podporowej kręgosłupa u powódki. W wyniku przebytego urazu doznała trwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 20% z przyczyn ortopedycznych zaś w 25% w zakresie neurologicznym. Obecnie zaś nie ma możliwości całkowitego wyleczenia powódki, a rokowanie na przyszłość jest niekorzystne. Charakter złamania występującego u powódki powoduje niewielkie możliwości leczenia, istnieje jedynie możliwość zmniejszenia dolegliwości bólowych poprzez stosowanie rehabilitacji, odciążania kręgosłupa i farmakoterapii. Występujące u powódki ograniczenia ruchomości powodują, iż nie może ona wykonywać czynności, przy których konieczne jest schyłanie się do przodu lub na boki. Także przenoszenie ciężarów jest ograniczone. Zaraz po wypadku i przebyłym zabiegu operacyjnym powódka nie była w stanie wykonywać wszystkich czynności dnia codziennego i wymagała pomocy osób drugich, w późniejszym czasie przy lżejszych pracach. Obecnie powódka wymaga pomocy osób drugich przy ciężkich pracach fizycznych. Powódka obecnie nie może wykonywać większości prac domowych, sama czynność zakładania butów wymaga pomocy osoby drugiej. Wiąże się to ze znacznym ograniczeniem funkcjonowania powódki w życiu codziennym na wszystkich płaszczyznach. Konsekwencje zdarzenia, jakiemu uległa, odczuwa również w życiu zawodowym. Z uwagi na problemy zdrowotne przebywała ona na długotrwałym zwolnieniu lekarskim. Obecnie z uwagi na stan zdrowia zakwalifikowana została do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności z możliwością podjęcia pracy w warunkach chronionych.

Kierując się powyższymi względami Sąd uznał, że zadośćuczynienie za doznaną przez powódkę krzywdę w wysokości 100.000 zł jest kwotą odpowiednią w rozumieniu art. 445 § 1 k.c.

Obok żądania zadośćuczynienia powódka domagała się także zwrotu poniesionych kosztów leczenia, przedkładając na dowód powyższego faktury potwierdzające wydatkowanie przez nią kwot w łącznej wysokości 334,32 zł. Sąd żądanie to uwzględnił w całości, oddalił natomiast żądanie dotyczące kosztów sprawowanej opieki – jako nie wykazanych dowodowo. Powódka nie przedstawiła również żadnych dokumentów na okoliczność ponoszenia dalszych kosztów leczenia.

Od zasądzonych w pkt I wyroku kwot na podstawie art. 481 § 1 k.c. należało zasądzić odsetki za opóźnienie.

Powódka żądała zasądzenia odsetek od dnia 14 stycznia 2014 roku.

Wobec faktu, iż wyrokiem z dnia 15 kwietnia 2015 roku w sprawie IV Ka 219/15, po rozpoznaniu apelacji obrońcy oskarżonego P. R. od wyroku Sądu Rejonowego w Kłodzku z dnia 12 grudnia 2014 roku (sygn. akt VI K 218/14), Sąd Okręgowy w Świdnicy zmienił zaskarżony wyrok poprzez zawieszenie oskarżonemu wykonania orzeczonej kary grzywny na okres próby 2 lat, a tym samym orzeczenie w zakresie odpowiedzialności organu strony pozwanej stało się prawomocne, Sąd zasądził odsetki od orzeczonej kwoty 100.000 zł tytułem zadośćuczynienia od dnia 15 kwietnia 2015 roku uznając, iż w tej dacie brak już było podstaw do kwestionowania odpowiedzialności strony pozwanej za zdarzenie z dnia (...). Wcześniejsza wypłata z budżetu Gminy środków finansowych w świetle przepisów ustawy o finansach publicznych nie stanowiła podstawy do wypłaty świadczeń wobec kwestionowania odpowiedzialności pozwanej oraz podnoszonego zarzutu przyczynienia się powódki do wypadku.

Wobec faktu, iż powódka żądanie zwrotu kosztów leczenia zawarła w piśmie procesowym z dnia 28 września 2015 roku, które doręczone zostało pełnomocnikowi strony pozwanej na rozprawie w dniu 29 września 2015 roku, odsetki od zasądzonej kwoty orzeczono od dnia 29 września 2015 roku.

Żądanie wykraczające ponad zasądzoną kwotę jako wygórowane podlegało oddaleniu.

Żądanie dotyczące ustalenia odpowiedzialności pozwanej Gminy za szkody mogące powstać w przyszłości jako pozbawione podstaw faktycznych i prawnych także podlegało oddaleniu albowiem nie zostało przez powódkę wykazane. Stosownie do treści art. 189 k.p.c. powódka może żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny. Wprowadzenie ustawą z dnia 16.02.2007r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny (Dz.U. nr 80, poz. 538) nowej regulacji w art. 442¹ § 3 k.c. oznacza, że nie został w żaden sposób ograniczony czas, w jakim może ujawnić się nowa szkoda na osobie, prowadząc do zaktualizowania się odpowiedzialności pozwanego za skutki danego zdarzenia. Tym samym w/w przepis eliminuje niebezpieczeństwo upływu terminu przedawnienia roszczenia o naprawienie szkody na osobie wcześniej niż szkoda ta się ujawniła. Wobec powyższego uznać należy, iż powódka nie ma interesu prawnego w żądaniu wskazanego wyżej ustalenia, albowiem w przypadku wystąpienia „nowego” skutku pozostającego w związku przyczynowym z wypadkiem poszkodowana będzie mogła w terminie 3 lat od powzięcia wiadomości o jej wystąpieniu dochodzić jej naprawienia na drodze sądowej. Skoro zatem powódce będzie przysługiwało roszczenie o zasądzenie świadczenia (a więc inna forma ochrony jej praw), to brak jest interesu prawnego w żądaniu ustalenia odpowiedzialności strony pozwanej na przyszłość. W razie wystąpienia „nowej” szkody w przyszłości powódka będzie mogła domagać się jej naprawienia na drodze postępowania sądowego o świadczenie (zapłatę dalszego zadośćuczynienia, odszkodowania bądź ewentualnie renty). Już tylko na marginesie zauważyć należy, iż z opinii biegłego ortopedy wynika, że z powodu uszkodzenia powierzchni stawowych kręgosłupa na skutek złamania oraz zaburzenia statyki dojdzie u powódki do powstania wtórnych zmian zwyrodnieniowych kręgosłupa na odcinku piersiowo – lędźwiowym. Okoliczności te jednak nie przemawiają w chwili obecnej za uznaniem żądanej przez powódkę odpowiedzialności strony pozwanej na przyszłość.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c. stosując zasadę stosunkowego ich rozdzielenia.

Z uwagi na to, że powódka pozwem dochodziła kwoty 205.334,32 zł, zaś zasądzono kwotę 100.334,32 zł, powódka wygrała proces w około 49 %.

Art. 100 zdanie pierwsze k.p.c. stanowi, że w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone.

Koszty poniesione przez powódkę stanowiły kwotę 7.363,81 zł, na co składała się kwota 7.200 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego oraz koszty dojazdu pełnomocnika na trasie S. - Ś. – tj. 163,81 zł – według spisu kosztów (k.215). Przy uwzględnieniu stopnia wygranej powódki stanowi to kwotę 3.608 zł, pełnomocnik pozwanej zarówno bowiem w odpowiedzi na pozew jak i przed zamknięciem rozprawy nie zgłosił żądania kosztów procesu.

Równocześnie na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. 2014, poz. 1025) Sąd nakazał stronie pozwanej uiszczenie na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Świdnicy kwoty 5.023 zł tytułem opłaty sądowej oraz kwotę 408,29 zł tytułem wydatków, od których uiszczenia powódka była zwolniona. Pozostałe nieuiszczone koszty sądowe należało zarachować na rachunek Skarbu Państwa.